

มหากาพย์

Epic

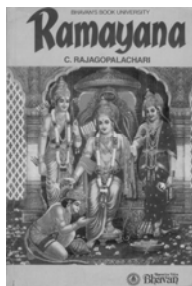

มหากาพย์ของอินเดีย

รามายณะ

มหาภารตะ

คำจำกัดความของมหากาพย์

บทกวีเรื่องเล่าขนานขนาดยาวที่มีตัวเอกเป็นวีรบุรุษ
หรือกึ่งเทพกึ่งมนุษย์ และใช้ลีลาภาคภูมิ

ลักษณะสำคัญของมหากาพย์

- เป็นเรื่องเล่าขนาดยาว
- เรื่องราวที่เล่าเป็นเรื่องราวที่ยิ่งใหญ่ และเคร่งขรึมจริงจัง

ลักษณะสำคัญของมหากาพย์

- เขียนเป็นโคลง (คำประพันธ์) หรือบทร้อยกรอง ที่มีรูปแบบหลากหลาย มีทั้งงานองการเขียนที่สูงส่ง

ลักษณะสำคัญของมหากาพย์

- ตัวละครจะเป็นวีรบุรุษหรือเป็นผู้มีลักษณะกึ่งเทพกึ่งมนุษย์

ลักษณะสำคัญของมหากาพย์

- มีเหตุการณ์ที่แสดงการกระทำเหนือมนุษย์

ลักษณะสำคัญของมหากาพย์

- มีเทพเจ้าหรือผู้ที่อยู่เหนือธรรมชาติ
เข้ามามีส่วนร่วม ให้ความสนใจมองดูอยู่
และเข้ามาช่วยเหลือ

ลักษณะสำคัญของมหากาพย์

- ฉากของเรื่องมีอาณาเขตกว้างขวาง
อาจครอบคลุมโลกทั้งใบ หรือเลยไปถึงจักรวาล

ลักษณะสำคัญของมหากาพย์

- ละครกรรมของเผ่าพันธุ์ ชาติ หรือมวลมนุษยชนขึ้นอยู่กับตัวละครเอกที่เป็นวีรบุรุษ

ลักษณะสำคัญของมหากาพย์

- กวีผู้แต่งมหากาพย์ต้องเป็นพหูสูต มีความรู้ความสามารถกว้างขวางในหลาย ๆ ด้าน (รอบด้าน)

บทบาทของมหากาพย์

- สะท้อนสภาพสังคมและระบบการเมือง

บทบาทของมหากาพย์

- ควบคุมการจัดการทางสังคมที่เป็นชนชั้น

บทบาทของมหากาพย์

- ให้ความรู้แบบสรรพวิทยาการ

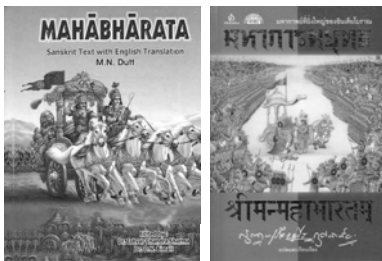

เทพปกรณัม / มหากาพย์ (ตะวันออก)

ที่มา

อิติहाส
คาถา หาราศี

พวกสูตะ
พวกกุศีลวะ

พัฒนาการของเรื่อง

ระยะแรก
บทเพลงสั้น ๆ บรรยายถึงการรบระหว่างชนสองเผ่า

: เป็นมหากาพย์ขนาดสั้น กล่าวถึงชะตากรรมของพวกเการพ
ซึ่งเป็นฝ่ายดี มีความยุติธรรม แต่ต้องพ่ายแพ้พวกปาดงทพ
เพราะผลจากการใช้เล่ห์เหลี่ยมของกฤษณะ
(8,800 โศลก)

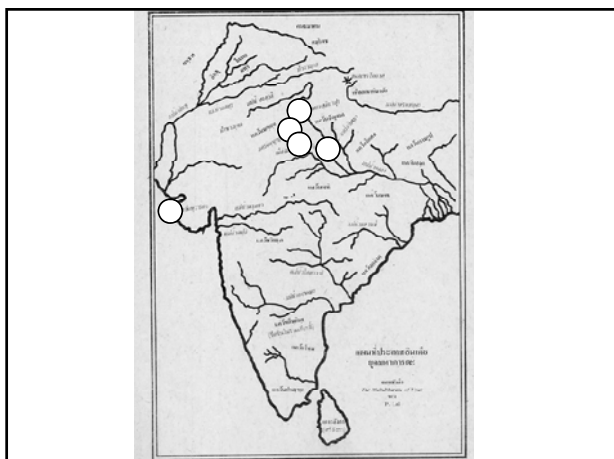

พัฒนาการของเรื่อง

ระยะที่สอง

: เนื้อหาขบถขยายถึงการรบ แต่กลับเปลี่ยนมาเป็นปางเทพเป็นฝ่ายดี
ชนะการรบ เทวเทพจึงกลายเป็นฝ่ายร้าย

: กฤษณะ คือพระวิษณุ

: เดิมรายละเอียดต่าง ๆ มากขึ้น
(24,000 โศลก)

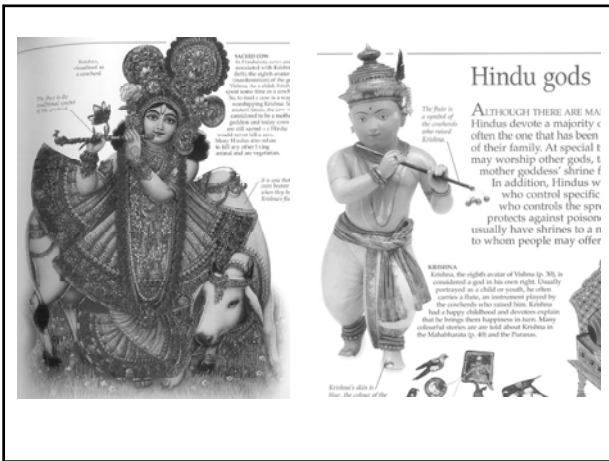

พัฒนาการของเรื่อง

ระยะที่สาม

: เนื้อเรื่องกว้าง ๆ เหมือนระยะที่สอง

: เพิ่มเรื่องแทรก

: เพิ่มเกร็ดความรู้ต่าง ๆ เช่น เรื่องจักรวาล ดาราศาสตร์ กฎหมาย
ปรัชญา ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี หรือหน้าที่ของวรรณะกษัตริย์
(100,000 โศลก)

ลักษณะเฉพาะของมหากาพย์

มีลักษณะคล้ายสารานุกรม หรือที่รวบรวมความรู้ เรื่องราวปรัมปรา
อย่างรอบด้าน จนมีคำกล่าวที่ว่า

สิ่งใดที่มีปรากฏในมหากาพย์นี้ อาจมีปรากฏในที่อื่น
แต่สิ่งที่ไม่ปรากฏ ณ ที่นี้ สิ่งนั้นย่อมจะไม่ปรากฏในที่อื่น ๆ อีก

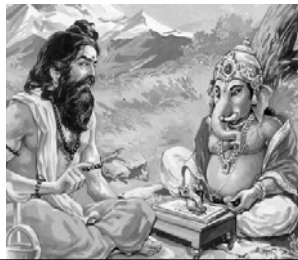

ผู้แต่ง

: ฤๅษีว्याส หรือฤๅษณ์ ไทวปายน ว્યાส

: มีบทบาทในเรื่องด้วย เพราะมีศักดิ์
เป็นปู่ของทั้งฝ่ายเการพและปาณฑพ

ผู้แต่ง

ความหมายของเรื่อง

: เรื่องราวของชนภาคผู้ยิ่งใหญ่
(ภาค : ผู้สืบเชื้อสายมาจากพระภค)

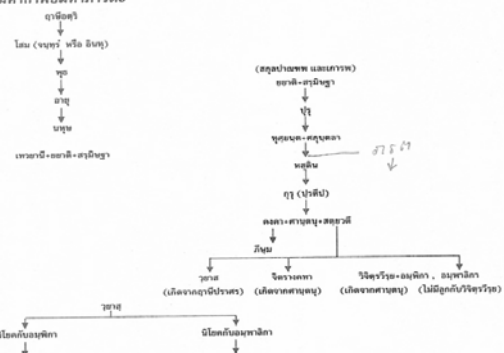

แผนภูมิแสดงสายสกุลตัวละครใน
มหากาพย์มหากาพย์

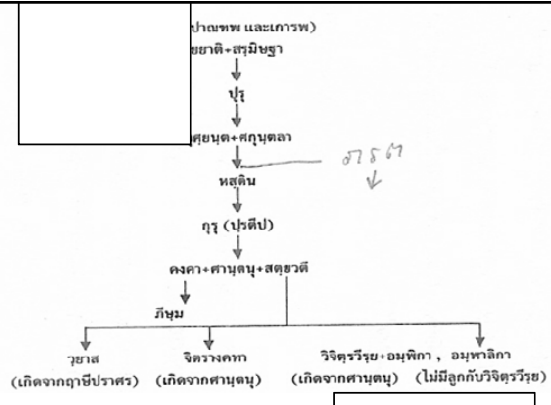

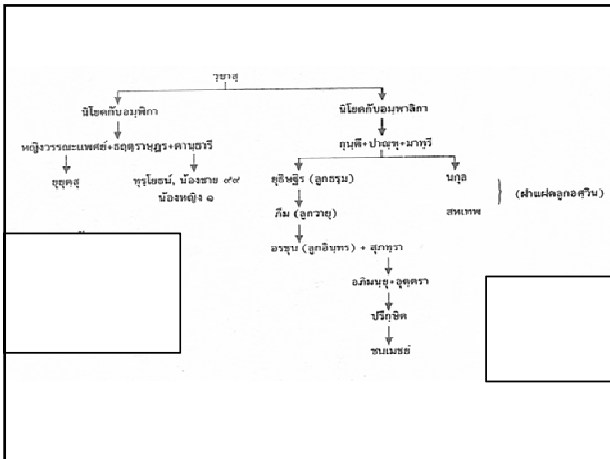

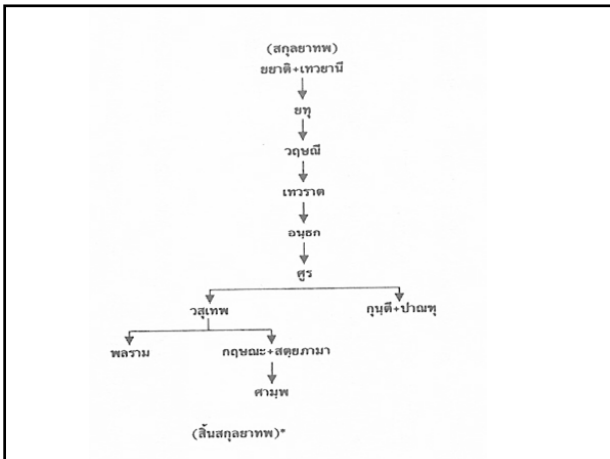

คูสงคราม

ฝ่ายการพ
 ทูรโยธน์กับน้องชายอีก 99 คน
 คนสุดท้ายเป็นหญิง

หनुมน

คูสงคราม

ฝ่ายปานจาท

ยุธิษฐิระ (ธรรมเทพ, พระขม)

กิมะ (พระวาญ)

อรชุน (พระอินทร์)

นกุล (พระอัศวิน)

สหเทพ

คูสงคราม

อรชุน

เหตุสำคัญ

ทुरโยธนีโลภอยากได้เมือง อยากกำจัดพี่น้องทั้งห้า

เลยวางแผนโง่งการเลนสกา และไม่ยอมทำตามคำที่ให้ไว้กับยุธิษฐิระ

พระกฤษณะกับการรบของสองตระกูล

ทुरโยชน : ได้กำลังพล 11 อักษะหิณี
 อรชุน : ได้ตัวกฤษณะเป็นสารที โดยไม่ถืออาวุธ และไม่ช่วยรบใด ๆ (ยุธิษฐิระ)

พระกฤษณะกับการรบของสองตระกูล

พระกฤษณะกับการรบของสองตระกูล

พระกฤษณะกับการรบของสองตระกูล

อรชุนเห็นฝ่ายตรงกันข้ามเป็นพระประยูรญาติก็สลดหดหู่ใจ ไม่อยากรบ

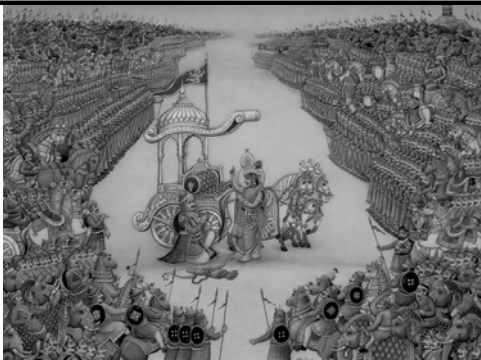

พระกฤษณะกับการรบของสองตระกูล

พระกฤษณะกับการรบของสองตระกูล

พระกฤษณะไม่มีตราบเป็นพระวิษณุ และสอนคัมภีร์อุปนิษัต

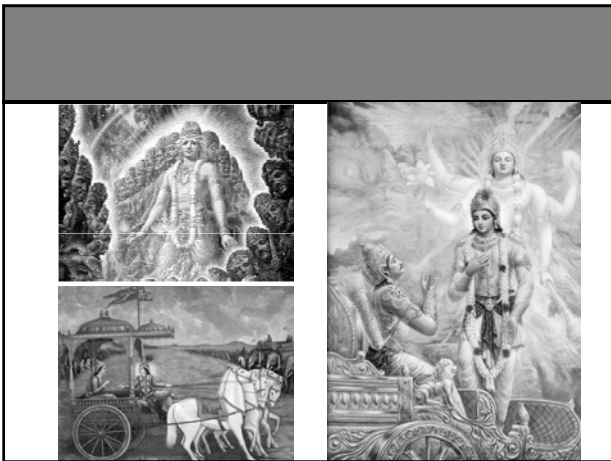

พระกฤษณะกับการรบของสองตระกูล

อรชุนพร้อมรบตามหน้าที่

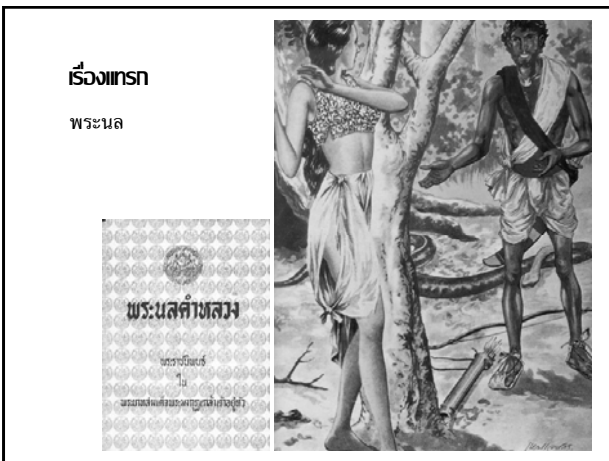

เรื่องทศ
สาวตรี

เรื่องทศ
พระราม

เรื่องทศ
ภควิหคคีตา

ประเด็นที่น่าสนใจ

1. โลกที่ผสมกลมกลืนกันระหว่างเทพ มนุษย์ อมนุษย์ ฤๅษี นักบวช และสภาพเหนือจริงต่าง ๆ

ทุกอย่างดำเนินไปภายใต้ความดี - ความชั่ว

การมาอยู่ร่วมกัน / มีปฏิกริยาต่อกันต่าง ๆ นั้น ย่อมมีที่มา หรือเหตุปัจจัยที่อธิบายได้ด้วยกรอบความคิดของวัฒนธรรมของเรื่องเล่า หรือของยุคสมัยที่เกิดเรื่องมหากาพย์

ประเด็นที่น่าสนใจ

2. ในโลกของลูกผู้ชาย / ชายชาตินักรบ สตรีเป็นผู้ที่จะล้มละเมิดไม่ได้ เพราะสถานะและบทบาทของสตรีมีความสำคัญ ทรงคุณธรรม จนสามารถให้คุณ ให้โทษ ต่อบุรุษได้เสมอ

ประเด็นที่น่าสนใจ

3. ตัวเรื่องมีความเป็นงาน "วีรบุรุษอย่างสมบูรณ์" กล่าวถึงวีรบุรุษนับแต่ก่อนกำเนิด กำเนิด ชีวิต และงานวีรกรรมเพื่อกลุ่มชน / ชาติ จนไปสู่การตาย และชีวิตหลังความตาย

ให้อุทาหรณ์ที่น่าจะมีผลต่อการสร้างแนวร่วมรักชาติ รักการเสียสละ และภาคภูมิใจต่อกรณีของวีรกรรมต่าง ๆ นั้น ในฐานะที่ผู้อ่านเป็นส่วนหนึ่งของมนุษยชาติ

ประเด็นที่น่าสนใจ

4. ซะตกรรมของวีรกรรมขึ้นอยู่กับผู้นำ ลูกน้อง / ผู้ผู้ใต้อาณัติ แม้จะไม่เห็นด้วยก็ต้องทำตามผู้นำ ความจงรักภักดี และความสามัคคี น่าจะเป็นสิ่งของวีรชน ไม่ว่าจะผลจะออกมาอย่างไร

ประเด็นที่น่าสนใจ

5. การขยายตัวของเนื้อหาที่ไม่ใช่ประเด็น "สุดดีวีรกรรมของวีรบุรุษ" และไม่ใช่เรื่องของ "อิทธิปาฏิหาริย์เกี่ยวข้องกับทวยเทพ" ทำให้ "สาร" ของเรื่องขยายออกไปจากกรอบ "มหากาพย์" ตามขนบ

มีการวิเคราะห์ว่า *มหากาพย์* ขาดเอกภาพ ขาดความเข้มข้นทางแก่นแกนของ *มหากาพย์*

แต่กลับปรากฏว่า *มหากาพย์* กลายเป็นชุมทรัพย์ทางปัญญา อันหลากหลาย ให้คุณค่าเพิ่มขึ้นจากเรื่องวีรกรรม เป็นแหล่งรวมสรรพวิทยา จนได้รับการยกให้เป็น "*พระเวทที่ 5*"

ตารางกิจกรรม

ชมภาพยนตร์และฟังการอภิปรายเรื่อง

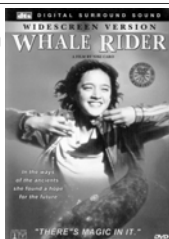
Whale Rider

วันพุธที่ 18 พฤศจิกายน 2552

เวลา 13:00 – 16:00 น.

ห้องประชุมศาสตราจารย์ ดร. ม.ล. ดุ้ย ชุ่มสาย

HB 7 ชั้น 8
